

Makói Népijság

A DEMOKRATIKUS NEMZETI BIZOTTSÁG LAPJA

London. Reuter-iroda jelenti délután: Japán letette a fegyvert.

Megkezdődtek a szovjet-japán ellenségeskedések

A szovjet csapatok átlépték Mandzsúria határát — Szovjet repülőgépek támadása japán vonalak ellen — Keddre nagy fordulatot várnak a japán kérdésben
Ujabb atómbomba hullott Japánra — Kiürítik a japán városokat

London. (MTI) A Vörös Hadsereg és Japán között megkezdődtek az ellenségeskedések, jelenti az angol rádió. A közlemény bejelenti, hogy a Szovjetunió hadseregei átlépték Mandzsúria határát és a szovjet repülőgépek támadást intéztek a japán vonalak és közlekedési célpontok ellen.

Sztálin fogadta Harrimant

Moszkva. (TASS) Augusztus 8-án Sztálin generalisszimusz a Szovjet Népbiztosok Tanácsának elnöke fogadta Harrimant, az Egyesült Államok nagykövétét. A fogadáson jelen volt Molotov külügyi népbiztos is. (MTI)

Moszkva. (MTI) A moszkvai rádió jelenti, hogy Molotov külügyi népbiztos augusztus 8-án fogadta Nagybritannia moszkvai követét, Harrimant amerikai nagykövétét, a kínai nagykövétét és értesítette őket a szovjet kormány elhatározásáról, hogy a Szovjetunió augusztus 9-én hadiállapotban lépne fel tekintve magát Japánnal. A nagykövetek megelégedésüknek adtak kifejezést Molotov népbiztosnak a szovjet kormány elhatározásáért.

Moszkva. (TASS) A Szovjet Külügyi Népbiztossága augusztus

8-án sajtóértekezletet tartott, amelyen Molotov külügyi népbiztos a kül- és belföldi lapok képviselői előtt ismertette a Szovjetuniónak Sató japán nagykövétének átnyújtott nyilatkozatát. Molotov az újságírók hozzáintézett kérdéseire válaszolt.

Stanger, a Times munkatársa a következő kérdést intézte Molotovhoz:

— Mikor fordult Japán közvetítési javaslatával a szovjet kormányhoz?

Molotov válaszában kijelentette, hogy ez év július közepén intéztek a szovjet kormányhoz kérelmet, amelyről a berlini értekezlet során tudósítást adtak Trumannek, Churchillnek és Edennek. A javaslatot Japán részről Sató nagykövet adta át. (MTI)

nyilatkozatában üdvözölte a Szovjetuniót a Japánhoz intézett hadüzenet alkalmából. Rámutatott arra, hogy

a szovjet kormány ezzel megrovítja a háborút és sok emberéletet ment meg.

Boldog vagyok, hogy a szövetségesek az európai ellenség legyőzése után folytatják együttműködésüket a távolkeleti háborúban. Remélem, hogy Japán népe rájön arra, hogy a további ellenállás az egyesült nemzetek erőivel szemben a megsemmisüléssel egyenlő.

London. (MTI) A Reuter-iroda diplomáciai munkatársa írja: — A Szovjetuniónak az az elhatározása, hogy Japánnak meg-

üzente a háborút, londoni hivatalos és félhivatalos körökben nagy meglepetést keltett. A hadüzenet a potsdami értekezlet egyik fontos döntése, valamint Sztálin generalisszimusz Kína

miniszterelnökével folytatott megbeszéléseinek gyümölcse. Jóllehet londoni körök egyaránt számoltak azzal, hogy a Szovjetunió belép a távolkeleti hádjáratba.

Valamennyi Japán várost kiürítik

London. (MTI) Mint a tokiói rádió közölte, a japán kormány elrendelte valamennyi japán város kiürítését. Suzuki tengernagy miniszterelnök újabb minisztertanácsot hívott össze, hogy megvitassák az atómbomba bevetésével előállt helyzetet.

Washingtonban közölték, hogy az atómbomba töltésének súlya mintegy 3 font (körülbelül másfél kilogram).

Az amerikai hadügyminisztériummal összeköttetésben lévő körök úgy tudják, hogy az első atómbombázás után egy bizonyos

időt engedélyeznek Japánnak, hogy kivizsgálja az új fegyver erejét. Ha Japán ezután sem szünteti be a harcot, mindjárt következik a második atómbombázás.

London. (MTI) Guamból úgy jelentették, hogy csütörtökön ledobták a második atómbombát Japánra. Japán időszámítás szerint délelőtt hullott le az atómbomba Nagasaki területére. Részleteket nem hoztak nyilvánosságra, de a bombázógépek legénysége igen jó eredményről számol be.

Elsüllyesztettek 59 japán hajót

Manila. (MTI) A hét elején a szövetséges légierő 59 japán hajót süllyesztett el vagy rongált meg, Koreától a Malájfélszigetig és a hollandindiai vizeken.

London. (MTI) Guamból jelen-

lik, hogy brit és amerikai repülőerők Japán repülőterei, parimenti és nyitvizi hajói és egyéb hadicélpontok ellen intéztek támadást Honsu területén.

Ausztria visszakapja 1937-es határait

London. (MTI) Mint a brit rádió közölte, Nagybritannia, az Egyesült Államok, a Szovjetunió és Franciaország megegyeztek abban, hogy Ausztriának visszaadják az 1937-es határokat. A négy nagyhatalom a megszállt övezetek tekintetében a következőkben állapodott meg: az orosz csapatok Ausztria délkeleti ré-

sztét, kivéve Bécest, Felső-Ausztriának a Dunától északra fekvő részét, valamint Burgenlandot, az amerikai csapatok Salzburg tartomány és Felső-Ausztriának a Dunától délre eső részét, a francia csapatok Tirolt és Vorarlberget, a brit csapatok Karinthiát, Stájerországot, Kelet-Tirolt szállják meg.

Angol öt éves terv az ujjaépítésre

London. (MTI) Az angol rádió jelentése szerint az angol munkaügyi miniszter öt éves tervet tervezett elő 200.000 brit építő- és egyéb szakmunkás kiképzése és a megrongált lakóházak ujjaépí-

tésére. Ugyanakkor közölte, hogy Angliának a háború alatt három és fél millió lakóháza pusztult el vagy sérült meg. Ennek következtében több mint 500 ezer lakos hajlék nélkül van.

Kedden: Itélet a Petain pörben

Párizs. (MTI) Petain tizenötödik tárgyalásán, szerdán megállapították, hogy péntekre végeter

a védelem bizonyítása és így kedden este megtörténik az ítélethozatal.

Tító: Magyarországgal helyreállt a jóviszony

Belgrád. (MTI) Tító a jugoszláv fejszabadtó tanács ülésén beszámolt a kormány működéséről és ennek során a szomszéd államokkal való viszonyáról. Többek

között a következőket mondotta: — Szomszédainkkal — Magyarországgal és Romániával — mivel ezeknek élén demokratikus kormányok állnak, helyreállt a

Kedden nagy fordulat?

Washington. (MTI) Washingtoni jólértesült körök rámutatnak arra, hogy az amerikai, brit, szovjet és kínai ultimátumok talán megrövidítik a háború végét és most itt az utolsó lehetőség Japán számára, hogy elkerülje a további, szükségtelen vérontást.

Ezzel kapcsolatosan kedden nagy fordulatot várnak.

Washingtonban a feszültség a legmagasabb pontra hágott.

Washington. (MTI) James Byrnes, az Egyesült Államok külügyminisztere szerdán este tett

Attlee a szovjet hadüzenetről

London. (MTI) Attlee miniszterelnök szerdán este a következő nyilatkozatot tette:

— Mi britek teljes mértékben méltányoljuk mindazt a hatalmas áldozatot, amelyet a Szovjetunió hozott a néci Németország elleni küzdelemben és bízunk abban, hogy ezt a győzelmet a Szovjetunióval együtt vívhatjuk továbbra is a keleti arcvonalon és Japán ellen Németország feltevel nélküli megadása után. A Szovjetunió erőit az utolsó tá-

jóviszony és reméljük, hogy még jobban elmélyül. Jugoszlávia ez országok irányában, amelyeket besodortak a Németország mellett háborúba, baráti magatartást tanúsít és ez a környék-

Tisót kladják Csehszlovákiának

Prága. (MTI) A prágai rádió jelent, hogy Tisót 5 társával együtt a jövő héten kiadják Csehszlovákiának.

Prága. (MTI) Frank és Morvaország volt birodalmi biztosa kedden repülőgépen meg-

Truman elnök rádiószózatot intéz az amerikai néphez

Washington. (MTI) — Szerdán Truman elnök aláírta az Egyesült Nemzetek Chartáját és a nemzeti követelmények alapokmányát.

Párizs. (MTI) A párizsi rádió

beli országok örömmel vették tudomásul. Ez a magatartás olyan feltételeket teremtett, amelyek teljes bizonyosságot adnak arról, hogy a múlt hibái nem ismétlődnek meg.

érkezett a csehszlovák fővárosba mint fogoly. A csehszlovák hatóságok azonnal a legszigorúbb őrizet mellett letartóztatták. Frank az amerikai haderő foglya volt és a csehszlovák kormány kérésére adták ki.

jelentése szerint Truman elnök rövidesen rádiószózatot intéz az amerikai néphez a potsdami tárgyalásokról és a szovjet hadüzenetről.

Nemzetközi katonai törvényszéket állítanak fel a háborús bűnösök büntetésére

Moszkva. (TASS) Londonban megbeszéléseket folytattak a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, az egyesült királyság és a francia köztársasági képviselők között, az európai államok háborús főbűnöseinek bíróság elé állításáról és megbüntetéséről. Ez a tárgyalás teljes meggyezéssel végződött. Augusztus 8-án a megbeszélések eredményeként a négy nagyhatalom képviselői egyezményt írtak alá, nemzetközi katonai törvényszék létesítéséről, az európai tengelyállamok háborús főbűnöseinek felelősségrevonásának céljából. Az egyezményhez függőket csatoltak, amely megállapítja a törvényszék szervezetét és működését.

kódolásának alapelveit. A nemzetközi bíróság székhelye Berlin lesz. A bíróságban mind a négy nagyhatalom egy egy megbízottja által képviselteti magát. Az első tárgyalás Nürnbergben lesz.

Jackson bíró, az Egyesült Államok kiküldötte a meggyezés után a következőket mondotta:

— Elsőszében hozott a négy nagyhatalom olyan határozatot, amely elismeri az egyén felelősségét a háborús bűnökért és magára vállalja a büntetést. Ez a határozat az egész világ számára világos és érthető. Azok, akik a háborúban a bűnre vezették országukat, felelősséggel tartoznak cselekedeteikért. (MTI)

A rendőrség rendfokozata egyforma lesz a honvédséggel

Budapest. (MTI) Erdei Ferenc dr. belügyminiszter részt vett azokon a belügyminiszteri értekezleteken, amelyeken a rendőrségi rendfokozat, illetőleg kinevezés ügye került szóba. A rendőrségi rendfokozatát egy nevezőre akarják hozni a honvédséggel. Erre vonatkozólag rendelet jelenik meg. A rendőrségnél csak az kap igazán jogokat, akiket a belügyminiszter nevezett ki.

Minden rendőr lehet alhadnagy, vagy tiszt és minden magasabb képzettség nélküli is elérheti a legmagasabb rangot, mert állandó kiképzésben részesül.

Vidéken is éppúgy, mint Budapesten minden jel arra mutat, hogy szeptember végén befejeződnek az előkészületek s októ-

berben már csak olyan rendőr teljesít szolgálatot, akiket a belügyminiszter nevezett ki. Jász-Nagykun-Szolnok vármegyéjében és Szegeden a kinevezések a mai nappal megtörténnek.

A jövőben a rendőrségi tiszteletadás megszilárdítására rendelet jelenik meg, amely szerint a rendőrök egymást a rendfokozat feltüntetésével és a „bajtárs” szóval szólítják meg. Azonnal elválik azokat a rendőröket, akik megvesztegetni engedik magukat. Szigorúan megbüntetik azokat, akik vesztegetési kísérletet követnek el. Ezeket azonnal letartóztatják és internálják. A belügyminiszter ezekkel a szabályokkal megszigorítja a rendőrségi életet.

A kútba esett veder leplezte le a gumitolvajt

Egy régebben elkövetett bűncselekményre derült fény a kútban előkelt veder nyomán. Még áldozó-észirtőkön történt, hogy Bajusz József Öfőledek tanyai lakosok Szegedre mentek vásárolni. A tanyaépületet lezárták és őrizetlenül hagyták. Hazajövetelük után később vették észre, hogy a szerelőban elrejtett motorkerékpár valaki kikutatja és mindkét kerekét ellopja. Pár

napi keresték a tettest, de eredménytelenül, majd azt gondolva, hogy a lopást valami távolabbi idegen követte el, abbahagyták a nyomozást.

Korzó Mozi

Szerdától hétfőig bezárólag, 8 és fél 10 órakor bemutatjuk a

Világos út

Telefon: 281.

Pénzárnyítás d. u. 6. vasárnap 3 órakor.

mozást, bár érzékenyen érintette a 15–20 ezer pengős gumik eltűnése.

Mintegy kéthétig ez előtt a kút vedre beleesett a kútba s Bajusz egy kotróval keresni kezdte. A vadmacska egyik ága ekkor egy kerekét hozott a felszínre, amelyben a gazda a saját motorkerékpárjának a kerekére ismert. Ekkor nyomban arra gondolt, hogy a tettest a házi viszonyokkal ismerősök körében kell keresnie. Heliplacok alkalmával a zsidóplacot vette szemügyre s jól körtekintett. Egyik piacon felismerte

a keresett két gumit, amint azokat Németh Antal 27 éves napzámos, járandói lakos árúsította.

Bajusz szölt a rendőrségnek, amely azután hamarosan kiderítette, hogy a lopást Németh Antal követte el áldozó-észirtőkön, amikor Bajuszék nem voltak otthon. Beismerése szerint a kerekéket azért dobta a kútba, hogy a gyanút magáról elterelje. Németh Antalt beismerő vallomása után elbocsátották de a bünvádi eljárás megindult ellene.

Közéleti szereplők mint vádképviselek a magyar háborús bűnösök perében

(Szeged.) Ries István igazságügyminiszter nyilatkozott, amely szerint a háborús bűnösök szeptember 3-án kezdődő tárgyalásán a vádakait nemcsak a néppüszések fogják képviselni, hanem elsősorban olyan közéleti szereplők is akiket szociológiai tudásuk képessé tesz arra, hogy ezekben a nagyjelentőségű perekben szerepeljenek. Ők fogják feltárni, hogy mi történt az elmúlt korszakban.

Eddig a következők kaptak ilyen megbízást. Dr. Nagy Vince ügyvéd, a Károlyi kormány volt belügyminisztere, dr. Fery Sándor a Magyar Kommunista Párt ügyésze, dr. Pfeiffer Zoltán és dr. Gulacsi György ügyvédek, a

Független Kisgazda Párt nemzetgyűlési képviselői, Horváth Zoltán és Szalay Sándor a Népszava szerkesztői.

— Beméltük — mondotta Ries István, — hogy ezt a névsort még kibővíthetjük olyan közéleti férfiak nevével, akik vállalták ezt a szerepet. A tárgyalások szeptember 3-án kezdődnek és elsőnek 10 háborús főbűnöst fognak a Népbíróság elé állítani. Ezek a következők: Szálasi Ferenc, Kovarcz Emil, Rajniss Ferenc, báró Kemény Gábor, Vajna Ernő, Reményi-Schneller Lajos, Beregffy Károly, Endre László, Baki László és Imrédy Béla. A felsoroltak természetesen nem egy tárgyaláson fognak sorra kerülni.

Egyévi börtönre ítélték a battonyai nyilas-szervezőt

A szegedi Népbíróság makói tanácsa ma délelőtti két kisebb nyilas ügyet tárgyalta, dr. Bozsó Ferenc tanácselnök vezetésével.

A Néppüszétség Csehák János 33 éves deszki lakos, bolti kihordó azzal vádolta, hogy 1941-ben belépett a nyilaskeresztes pártba s mint közsegvezető, a faluban szervező tevékenységet fejtett ki.

Csehák beismerte, hogy valóban belépett a pártba, de azzal védekezett, hogy ő — mint volt szociáldemokrata párttag — társai biztatására lépett be a nyilasokhoz, hogy ott kiképezze a párt céljait s adandó alkalommal bomlasztó aknamunkát végezzen. Ezt a volt elvbárátaival kérte igazolni.

A bíróság helytadott kérelmének s ki is hallgatta Varga Sándor deszki lakóhordót és Nagy Gy. István szegedi fűszerkereskedőt, akik vallomásuk során igazolták, hogy annakidején az ő kérésükre lépett be Csehák a nyilaspártba, ahol megfigyelő szerepet töltött be, majd 1943-tól kezdve olyan sikeres bomlasztó munkát végzett, hogy a párt 130 tagjából végül 10–12-en maradtak.

Dr. Pártos Ervin ügyész vád, dr. Sipos József védőbeszéde után a bíróság rövidesen meghozta ítéletét, amely szerint Csehák Jánost felfüggetlente a vád alól. Az ügyész fellebbezett a felmentés ellen.

A rendőrség állította a bíróság

elő Radics István Gyula 34 éves battonyai lakost, akit a Néppüszétség ugyancsak népellenes bűntettél vádozt, mert az 1941-ben belépett a nyilasokhoz s mint ifjúsági vezető, a községben nyilas szervezőtevékenységet fejtett ki.

Radics védekezése során azt hozta fel mentéséül, hogy mint fiatal ember politikailag tájékozatlanul került a pártba, ahol jobb megélhetéssel bíztatták. Később, amikor látta, hogy félrevezették, nem tevékenykedett, felment Pestre s feléjük sem nézett a nyilasoknak.

Az ügyész vádbeszédeben Radics szerepét súlyosnak minősítette, mert az tevékenységével az ifjúság lelkeit mérgezte meg a nyilas mellel. Dr. Fodor Károly védő a vádlott betegségére és az enyhítő körülményekre hivatkozva igazságos és méltányos büntetés kiszabását kérte.

A Népbíróság egyrendbeli népellenes büntetést mondott ki bűnösnek Radicsot és ezért 1 évi börtönbüntetésre és politikai jogainak 3 évi felfüggetlésére, valamint a bűnügyi költségek viselésére ítélt. A bíróság a kiszabott büntetésből az internálással 2 és fél hónapot kitöltöttnek vett. Az ügyész súlyosbításért fellebbezett.

— Anyakönyvi hírek. Született Török József és Fodor Rozáliának Rozáli, Solynóczi István és Perneki Amáliának István, dr. Lélek Imre és Fala Hajnalkának Agnes nevű gyermeke. Elhalt: Károlyi Lajosné Gyöngyösi Angyal (Batthyány-u. 44.) 66 éves korában.

HIREK

— **MI VAN MA?** 1945. augusztus 11. szombat. Róm. kat.: Zsuzsanna. Prot.: Tibor. Holdkelt: 5 óra 49 p., nyugta 20 óra 20 p. Holdkelt: 8 óra 54 p., nyugta 21 óra 55 p.

— **Gyógyászati szolgálat.** Ezen a héten az éjszakai gyógyszerári szolgálatot az Apafy-utcai gyógyszerárija ei.

— **Időjárásjelentés.** (Budapest. MTI.) A Meteorológiai Intézet jelentése: Péntek estig élénkebb déli, délnyugati szél. Országsszerte eső, sokfelé zivatar.

— **Beváltják a pengőit Jugoszláviában.** (Belgrád. MTI.) A hivatalos lap rendeletet közöl arról, hogy az egész Jugoszlávia területén forgalomban lévő pengő értéket augusztus 13–25 között be kell váltani. A pengőt 1:1 arányban váltják át. A Bácska, Bánát, Muraköz és Jugoszlávia egyéb területén megszűnik törvényes fizetőeszköz lenni a pengő.

— **Mérgezett citrompótló került forgalomba.** (Budapest. MTI.) Budapest területén „Szavanna” elnevezésű erős, mérgező anyagokat tartalmazó citrompótló került forgalomba. Elkobzását elrendelték.

— **Ellenőrzik a túlórák díjazását.** (Budapest. MTI.) Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint ellenőrzik a munkáltatókat, hogy a munkaidőt (heti 48 órát) meghaladó időt az üzemi bizottság által, vagy az illetékes szakszervezetekkel történt megállapodás szerint elszámolják-e. Ha ez nem történik meg, bejelentést kell tenni a iparügyi miniszterium iparügyi felügyeleti osztályának. Ezzel a rendelettel a miniszter azt akarja elérni, hogy fokozottabban ellenőrizhesse, hogy a munkavállalóknak a túlórákat megfelelően díjazták-e.

— **Megtalálták Bajorországban a főváros rádióműsét.** (Szeged.) Bizottság utazott a fővárosból Bajorországba, mivel ott állítólag megtalálták a főváros rádióműsét.

MAKÓI NÉPBANK úgy a régi, mint az újonnan elhelyezett betétek minden bevonatás nélkül azonnal kifizeti.

— **Augusztus 12-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel este fél 9 óráig a Petőfi-parkban** (volt Horthy park) zenés táncdélutáni rendezés és mindenkit szeretettel vár a MaDISz.

— **Gazdátlan női kerékpár.** A rendőrség közli, hogy hivatalában egy Extra gyártmányú, 90.348 gyáriszámú kerékpárt őriz. Igazololt tulajdonosa jelentkezzen a rendőrségen, az I. emelet 29-es szobájában.

Meggyilkoltak egy klárafalvi rendőrt

Az elmúlt napokban a sándorfalvi országút mentén a kukoricásban egy teljesen feloszott férfinullát találtak. A hullásminta során a rendőrség orvos megállapította, hogy a körülbelül két hete halott embert fegyverrel ölte meg. A holttest ruházatának átvizsgálásakor iratokat találtak, amelyekből megállapították, hogy a halott Molnár Jenő 67 éves klárafalvi rendőrt. A további nyomozás során kiderült, hogy Molnár Jenő július 23-án indult el lóháton Klárafalvól és azóta nyomavestett. Alapos a gyanú, hogy a lovat elrabolták és a védekező rendőrt meggyilkolták.

Biztosítják Makó és a vármegye lisztellátását

Ismét búzában adják ki a lisztfejadagot

Nagy Zoltán, Csanád vármegye főispánja, mint közzétett kormánypártos körrendeletet adott ki az illetékes szerveknek, hogy a beszolgáltatásra felajánlott, de még eddig le nem szállított búzamenyiségeket a legsürgősebben gyűjtse össze.

Amint indoklásában a rendelkezés megállapítja, a beszolgáltatási kötelezettségnek sok gazda nem tett eleget, sőt bár ezek a búzák 1944 évi termésűek és így kötött árú és kötött forgalmú búzák, mégis egyes gazdálkodók a mai szabadpiaci áron hozzák forgalomba.

Ez a tény erős ellenszenvet ébresztett, különösen az ellátatlan lakosságot, a munkásságot és tisztviselőket sorában, akik között bérből élők, képelesek megfizetni a szabadforgalmú búza esilágazási számokat elérő árát. A kérdés annál idősebb volt, mint a jobb közéletünk augusztus 10. felé. Amint ismeretes, az elmúlt esztendőben Makó és a megye lakosságának helyesebben az ellátatlanoknak lisztet való ellátását úgy oldották meg, hogy aki beszolgáltatja kenyérjegyét, búzában kapja meg augusztus 10-ig előírt feladagját. A határidő most lejárt és az ellátatlan lakosság fokozott érdeklődéssel várta, hogy miképpen történik gondoskodás kenyérszükségletéről. Annál is inkább várta a megoldást, mert előreláthatólag a

közeledő tél közzétett szempontjából nehézségekkel jár majd és így szeretnénk minél előbb bebiztosítani magát a kenyér szempontjából.

Makó város és a vármegye lisztben ellátatlan lakosságát most úgy kívánja a közzétett kormánypártos a téli hónapokra ellátni, hogy a még eddig be nem szolgáltatott — hírszerint jelentős mennyiségű — búzából kielégíti az ellátatlan lakosságot, elsősorban a vasúti ipari munkásságot, más iparágak munkásait és a tisztviselőket, akik nem önellátók és akik fizetésükből élnek. Nem emel kifogást a közzétett kormánypártos, ha a kiszolgáltatott kenyérgabona szükséglet az egy hónapot meghaladó szükségleten felül is kifizetésre kerül.

A város és a vármegye közönsége örömmel veszi tudomásul ezt a hírt. Különös mértékben érdekli mert végeredményben teljes bizonytalanságban volt kenyérszükséglete szempontjából és valószínűleg rettegett a téli nehézségektől. Nagy Zoltán főispán rendelkezése azé a érdek és elismerés méltó, mert ebben a tekintetben kormánypártoskedés nem történt, viszont az ellátatlan lakosság szüksége megkívánta az intézkedést, úgyhogy a főispán saját elhatározásából választotta ezt a megoldást.

SPORT

Vasárnap délután: Veszely József edző jutalomjátéka

A vasutas sportolók a vasárnapi sportműsort Veszely József edző jutalomjátékának szánták, mert így szeretnék jelet adni annak az elismerésnek, amit kedvelt és közszeretben álló edzőjük munkájával szemben érznek. Egy egész esztendő szervező munkáját és edzői munkateljesítményét ismerik el ezzel a jutalomjátékkal. A vasárnapi sport összejáratásánál is ez a cél vezette a rendezőgárdát, mert igen gazdag és változatos sportműsor várja a közönséget.

Délután 3 órakor kezdődik a műsor Csanádpalota—MVSE II. labdarúgómeccsével. Délután 5 órakor a hőmezővásárhelyi női kézilabdázó csapat mérkőzik az MVSE női kézilabdázó csapatával, majd délután 6 órakor a hőmezővásárhelyi válogatott és az MVSE labdarúgó mérkőzésre kerül sor.

A gazdag és változatos sportműsor iránt igen nagy az érdeklődés.

A Nemzeti Sportbizottság felhívása a sportegyesületekhez

A Nemzeti Sportbizottság augusztus 16—20-án országos sportnapot rendez a fővárosban. Ezeket a napokat az ország minden helyiségében Budapesttel párhuzamosan sportnapokat kell rendezni. Az ünnepély keretében augusztus 19-én demonstratív sportfennállást kell rendezni, amelyen részt kell vennie a helység vagy város minden aktív sportolójának. Ezen a felvonuláson

résztvesznek a portál szimpatizáló tömegek is. Az ünnepély lehetőleg a hői emlékmű, vagy a helység főterén tartandó. Ahol orosz parancsnokság van, azt ott hívják meg az ünnepélyre. A versenyek rendezését abszolút körültekintéssel kell eljárni és azon lehetőleg minden sportág szerepeljen és a küzdőknek névcsák legyenek.

Az NSB az augusztusi sportnapok sikerének nagy jelentőséget tulajdonít. Célja, hogy a sportot minél nagyobb tömegek előtt népszerűsítse és kiemlje a testedzés fontosságát.

Az MLSZ előírása a szabályokban előírt eddigi 20 perces várakozási időt 1945. szeptember 1-ől 10 percre szállította le.

PÁRTHIREK

Felhívás. A makói Szociáldemokrata Párt felhívja tagjait, hogy vasárnapi taggyűlés alkalmával tetszési igazolványukat sorsszám-ellenőrzés végett mindenki hozza magával. Vezetőség.

Felhívjuk a férfias és pék férfi-s női munkásokat, hogy 13-án délután 6 órakor saját érdekében a szakszervezet házában (Király-ház) megjelenni szíveskedjenek. Pontos megjelenést kér a Vezetőség.

Megantisztviselők szakszervezetei, h. 11-én, szombaton délután 6 órakor szakszervezeti helyiségében taggyűlést tart. Tagdíjítás és a tagsági könyvek felülvizsgálása délután 5 óráig. Megjelenés kötelező. Vezetőség.

A makói vas- és fém-munkások szakszervezetei, h. 12-én délután 10 órakor taggyűlést tart, melyen a budapesti közgyűlésre kiküldendők választása, a munkanélküli szakszervezetek összeírása, valamint 15 szakmunkás helybeni elhelyezése szerepel. Vezetőség.

Vendöglőzők és kocsmárosok szövetsége felhívja tagjait, hogy fontos adógyűlési előkészítése végett aug. 13-án, hétfőn délután 5 órakor az Ipartestületnél teljes számban jelenjenek meg. Igazgatószág.

PARK MOZI

Ma és mindennap 8 és fél 10 órai kezdettel

Telefon: 275.

TEXAS II.

(Az igazság győzelme.) Vérteli amerikai cowboy film. Főszereplők: Linn R. Stanley A., Georg C. Pénztárvitás d. u. 6 órakor, vasárnap délután 11—12-ig.

LAPSZEMLE

A „Délmagyarország” írja: „A napokban svábokkal megrakott vasúti szerelvény futott be a Rókusi pályaudvarra. Délvidéki svábokat hozott, akiket kiutasítottak Ausztriából, most mennének haza a Bácskába, de a jugoszláv hatóságok nem akarják szerelvényeiket átengedni a határon. Itt vesztegelnek már napok óta az állomáson s a hatóságok nem tudják, hogy mit kezdenek velük. Minden második ember beteg közülök s halálesetek naponta fordulnak elő. Az egyikük elmondta, hogy Szászországból jönnek, ahol táborokban voltak, de az orosz parancsnokság rendelkezése bevonagorizták őket s útbá indították a Bácskába, de már kétszer is visszaküldték szerelvényeiket a határon. Így kiutasítva Németországból, Ausztriából, most Magyarországon bolyonganak a határ közelében. A múlt év októberében jöttek el a Bácskából, ahol a németek gyűjtötték össze őket azzal, hogy csak 14 napra mennek át a Dunán, Baranyába. Két hétig, akkor aztán minden rendben lesz s visszamehetnek haza. A cikkíró kormányintézkedést sürget a 2000 jugoszláviai sváb sorsának gyors elintézésére, nehogy azok is a nyakunk maradjanak és a fertőző betegségek csiráit hurcolják szét az országban.

A „Magyar Nemzet” írja: hogy az amerikai magyarok nagyszabású magyar segélyakciót indítottak a magyarországi magyarság megsegítésére. Két, Amerikából érkezett röpirat került hozzánk, az egyik 8 oldalas füzet, a másik egy lapos kiáltvány. A kiáltvány címe: „Magyar segélykiáltás Amerikához”. Néhány rövid, döbbenetes erejű mondatban vázolja a magyarországi helyzetet és felszólítja az amerikai magyarságot a segítségére.

— Láthatjátok: többé nem „jótékonyágról” van szó, de életmentésről. Végre! Élete van veszélyben. Segítetek! A Los-angelesi példára hivatkozva, így ír:

— Nagy és kis magyarok! Los-Angeles ragyogó példáját követve hány-szor tizezer dollárt adtok és gyűjtőtök össze — most azonnal — a magyar nép gyógyszerére, gyógyulására?

— Halott gyermekeknek nem kell orvosság... addig segits, míg életben van!

A nyolcoldalas kis füzet címe: „Magyar Segély Hírek”. Newyorkban jelenik meg. Első oldalán a ma már Magyarországon is közzismert Vértess-lakati: „Help before it is too late”. Felül, a feljelen kis ceruzarajz. Viharban görnyedő, gyömlőmbő fák, egy magyar falu apró háza fölött. A vezetőcikk egy meg nem tartott banketten el nem mondott ünnepi beszéd. A képelethetli szónok arról beszél, hogy míg Amerikában gondatlan bőséghen él a magyarság, addig Magyarországon éheznek és vesznek a testvérek, gyógyszer nélkül, kenyér nélkül. Nincs jogunk addig ilyen bőséggel banketkezni, amíg vannak éhezők testvéreink... elég lesz nekünk jólétünk fele is, a másik felét nekik kell adnunk, hozzájuk kell juttatnunk!

A füzetnek és a kiáltványnak meghatározott visszhangja támadt: A Verhovayak lakja: „Meggyőződésünk, hogy a magyar nemzet nyomorának enyhítése Isten diktálta szent kötelességünk. E cél elérése érdekében vállalkunk minden kockázatot.”

A bridgeporti „Szövetség” című lap: „Nem szabad megengedni, hogy valahol bárki is szemünkre vesse, hogy akkor, amidőn cselekedni kellett, agyonhallgattuk a dolgot.” Az amerikai magyar református egyesület:

„A hírek, amelyek Magyarországról érkeznek, hihetetlen nyomorúságról beszélnek. Beszélni erről fölösleges, a segítés erkölcsi kötelességünk.

A „Testvériség”: „Természetes volt, hogy a legelső alkalommal, amikor Magyarországot felszabadult a nácizmus lidércnyomása alól, az amerikai magyarság hatalmas akcióba kezdett, hogy az éhez, lerongyolt, beteg magyar népen segítsen.

Amint látjuk, így gondolkoznak és írnak amerikai véreink, akik hamar meghallották segélykiáltásunkat és igazi amerikai tempóban sietnek az óhazai magyarok inségén segíteni.

A „Magyar Nemzet” írja: Szege-den az utóbbi időben igen sok nem szegedi illetőségű egyén tartózkodott. Ez drágaságot és lakáshiányt idézett elő. A szegedi idegenellenőrző hivatal, hogy a további anomáliákat megszüntesse, rendeletet adott ki, amelynek értelmében az elmúlt hét végén az összes idegeneknek, akiknek csak ideiglenes tartózkodási engedélyük volt, el kellett hagyni a várost. E rendelet következtében több mint kétezer ember távozott el Szegedről.

Nagyon becsüljük meg az idén a kenyérgabonát

A cséplési munkálatok javában folynak a határban. Az eredmények általában gyengébbek, mint reméltük. A közellátási kormánybiztos hivatalos értesítése szerint az egész országból beérkezett cséplési jelentések alapján a kenyérgabonákban várható eredmény nem haladja meg a 10 és félmilliárd mázsát. Ebben a mennyiségben benne van úgy a búza, mint a rozstermés. Ha már most figyelembe vesszük, hogy négyemilliárd földet kell ősszel búzával bevetni, amihez legalább három és félmilliárd mázsa búza szükséges, tehát ha tízmilliárd lélekre tesszük az ország lakosságának számát, akkor egy búza nem marad több, mint hetven kiló búza egy évre.

Súlyos feladat vár a közellátásra a lakosságnak kenyérrel való ellátásával. Már most komolyan foglalkoznak a hatóságok azzal a gondolattal, hogy a kenyeret pótlanyagok hozzáadásával keverik. Ilyen pótlanyag a köles, árpa, tengeri, burgonya.

A gazdaközöniséget arra figyelmeztetik, hogy a kenyérgab és vetőmag-szükséglet kivétele után megmaradó készletet a közellátásnak adja el, hogy ilyen módon az állam eleget tehessen jóváérteli kötelességének és ellát-hassa a bányavidékeket és ipari váro-sok dolgozó népét is kenyérrel való-val. Ne dőljön be a magas árat ígérő „szabad” kereskedelemnek, mert ren-des áron csak úgy tudják ellátni iparcikkokkal a gazdaközöniséget, ha a gabonát is rendes áron tudják be-szerezni.

Új és használt férfi ruhák, keré-pár becsomagolt eladók. Klein élelmis-zerüzlet, Főter 21. 6130
Új és használt eladó Apátfalva 1055. sz. 6156

Új és használt eladó Bercsényi-ú. 38. sz. 6157

Eloszorólnék egy pár 38-as fekete fű magnuszárú cipőt mézért, zsírért vagy kolbászáért. Kálvin-tér 1/a. 6174
Választási malacok eladók. Béke-utca 11. 6191

Elvesszett a hó 10 é, délután a Tóth-malomtól Hajnal, Kínizsi-után keresz-tel a Bathány-utáig egy sárga re-tül körbélű 000-1200 pengővel, két Górze István névre szóló tépesszal, személyazonossági igazolvány, gazda-könyv, vásárlási könyv és egyéb iratok, 20 mázsáról szóló számla. Kérem a megtalálót, hogy juttassa el Tulipán-u. 13. sz. alá, vagy a rendőrségre. A pénz megtarthatja magának. 6202

A Csepeli Nemzeti Bizottság országos mozgalmat indított az alkoholizmus leküzdésére

A demokratikus népi Magyaror-szág legelső cselekedete a nagybir-tok felszámolása és a szegény parasz-tság földhöz juttatása volt. Ez a cse-lekedit a feudális reakcióra hajlécs-csapást, a nép számára új honoz-alást jelentett. A földhöz juttatott földműves nép a legnagyobb erőfés-szel fogott hozzá földje meg-műveléséhez, a szántáshoz, vetéshez. Az új honfoglalást azonban biztosí-tani kell többek között azzal is, hogy a parasztok megfizessék mük-jájával a nyomorból, tudatlanságból való felemelkedést, nagyobb kultúrát és jólétet érjen el, nehogy munkája eredményét az alkoholtól ke-arássa le.

Világos, hogy a tőkés reakciónak érdeke volt a minél nagyobb mérvű alkoholfogyasztás. Ezzel szemben a népi demokráciának a minél keve-sebb alkoholfogyasztás az érdeke. A demokrácia a népek mindenfajta rabságából, tehát az alkoholizmus rabságából való szabadulást is küzd. Ennek a harcnak ezidő szerint lehetséges és legelőnyösebb esz-koze az alkoholos italok előállításá-nak és forgalombahozatalának törvényhozási úton való szabályozá-sa. E kérdés óriási fontosságát és horderejét átérve, a nemzetgyűlés-ben képviselt valamennyi demokra-tikus párt magáévá tette és támo-gatja egy olyan irányú törvényja-vaslatot, amely szerint az alkoholos italok előállítása és forgalombaho-zatala a magánérdekeké, előál-lító gyárak, forgalombahozó üze-mek, keresztek, mulatók kezéből ki-vetessék és minden üzemüket az ál-lam vegye kezébe. Az állam így módon az alkoholos italok előállítá-sát és forgalombahozatalát saját fel-ügyelete és ellenőrzése alá helyezi és ott a magánérdekek és haszonle-sés lehetetlenné tétele, a saját céltudatos vezetésével és intézké-de-seivel a népegészségügy és népjól-lét szempontjából érvényesítheti. A sző-lőtermelésnél a főszőlőt a hosszabb ide-g friss állapotban tartható sző-lőfajtákra fogja helyezni, az italok előállításánál pedig előnyben része-síti az alkoholmentes, átlátló, vita-minűsű üdítő italok termelését és csak a legszükségesebb mennyiségben fog alkoholos italokat előállítani és forgalomba hozni. Az alkoholos ita-lokat előállító és forgalombahozó üzemekben az állam rendszeres díja-zott, megbízható alkalmazottai les-nek, akiknek nem lesz érdeke, hogy az alkoholfogyasztás fokozására tö-rekedjenek, sőt utasításuknak meg-felelően ennek ellenkezőjére fognak törekedni. A szükségeshez mérten korlátozó rendszabályokat is lehet-ne életbe léptetni, mint pl. egy vendég-nek csak egy pohár, étkezés esetén legfeljebb két pohár szeszes ital ki-szolgáltatását. A korai — esti 9-10 órai — zárórával is nagy ered-ményt lehet elérni, mivel tudvaló-leg a fokozott mérvű alkoholfogy-asztás rendszerint a késő éjszaki órákban szokott történni, amikor is az alkoholtól megmámorosodott em-berek dorbézolásba mennek át a tulajdonosok nem kis örömeire fog-vasztott nagymennyiségű italtól szinte öntudatlan állapotban az el-számolásnál bármily összegű számlát is szó nélkül egyenliten ki, mert ilyenkor semmi sem sok és semmi sem drága. További szükséges kor-látózás a fiataloknak és itas em-berek kiszolgáltatásának tilalma is, amelyet már a reakciós rendszer is bevezetett, de annak érvényét szerez-ni nem tudott, mivel ez a rendelle-kés is a tulajdonosok egyéni ér-dekeibe ütközött.

Az ország területén folyó harcok ideje alatt, úgyszintén a felszaba-dulás óta és jelenleg is, tehát huza-mos időn át az országban az alko-

holfogyasztás kényszerű okok miatt úgyszólván teljes mértékben szűn-tel. A nép széles rétegei ezen kén-y-szerű korlátozást minden zokszó-nélkül könnyen kibírták. Nagy hiba volna, ha most az új élet megindu-lásával az alkoholt és főleg annak használatát az elmúlt reakciós rendszerben élvezett régi jogalkba minden korlátozás nélkül visszahe-lyeznék. A fent előadott törvényho-zói intézkedés a jelen időpontban sem a nemzetgyűlésben nem ütköz-ne akadályokba, sem pedig a nép tö-megeiben nem találna nagyobb ellen-állásra. A mérsékelt fogyasztók örülni fognak, ha napi egy-két po-hár italukhoz hozzájuthatnak. Ellen-kezést csak az alkoholerdekektől és a megrögzött iszákosok ré-széről fog kivánni, ezek ellenállá-sát azonban az ország újjáépíté-se és jövő fejlődés, valamint a nép jó-v boldogulása és egészsége, kultúrája érdekében könnyen le lehet és le is kell törni.

Az alkoholizmus elleni küzdelem azonban a javasolt törvényhozási intézkedéssel még nem érhet véget. A kérdést továbbra is állandóan fel-színen kell tartani a nép legszé-lesebb köreiben. A felvilágosító-, ne-velő-, ellenőrző- és szükség esetén beavatkozó munkába be kell vonni a demokratikus pártok szervezeteit, a szakszervezeteket, üzemeket, ház-, házcsoporthat és utcai megbízottakat, hogy e munka eredményeként az új népi demokráciának megfelelő egé-szséges közvélemény alakuljon ki e kérdésben. Az új demokraci-ás közfellegzésnek szembe kell szállni azokkal az előítéletekkel, káros szo-kásokkal és hagyományokkal, ame-lyek a reakciós rendszer alkohol propagandája következtében fejlő-dtek ki s amelyek szerint családi ün-nepek, baráti összejövetelek nem tör-ténhetek meg alkohol nélkül, öröm és bánat egyformán ok volt az ivás-ra, férfierény volt a minél nagyobb mérvű fogyasztás s e célból versen-y-re keltek és erőszakoskodtak.

Az alkoholizmus elleni küzdelem-ben a gátló, korlátozó intézkéde-sek kívül még más hatásos esz-ko-zök és módok is állanak rendelkezésre, amelyek a nép és az ifjúság figyelmét az alkoholtól elvonni, más irányba terelni hivatottak. A fent említett szervezeteknek igen fontos feladata az is, hogy a dolgozó szaba-d idejének helyes felhasználását állandóan figyelemmel kísérjék, elő-segítsék minden olyan irányze-reteket, amelyek a dolgozó nép és if-júság önművelését, zenét, irodalmi-, művészeti hajlamainak kifejezését, nemes szórakozását, sportolását s mindezek által testi és szellemi ép-ségük megőrzését szolgálják.

A most folyó világháború az el-nyomott, rabzolgasorsba süllyesz-tett népek győzelmes felszabadulá-sával vége felé közeledik. A fogye-rek elnémulása után azonban a ha-renak más formában tovább kell folynia a reakció után rátkaraváló örökségek: a nyomor, a tudatlanság, a népbetegségek s mindezek között talán a legveszedelmesebb ellenség, az alkoholizmus ellen.

Mózes, mindenféle tejterméket ál-lándos veszek. Pető Lajos élelmisze-riüzlet Makó, Főter. 6102

Megbízható, lehetőleg gyorskattal bíró leányt felvesz. Pető Lajos élelmis-zerkereskedő Makó, Főter. 6103

MAKÓI NÉPÚJSÁG

a Demokratikus Nemzeti Bizottság lapja.

Szerkesztőbizottság: Dr. Diósszágyi Sámuel, Gabucsy Mihály, Kiss Imre, Lukács Pál, ifj. Stumpf György, Gy. Varga Sándor.

Felolós szerkesztő: Koncsok László.

Felolós kiadó: Demokratikus Nemzeti Bizottság.

Makó, „Szabadsg” Nyomdaipari Kft. Makó, Szegedi-utca 1. sz.

Felolós nyomdavezető: Halász Ferenc.

Közkalkalmazottakat Igazoló Bizottság Makó.

1148/1945. lkt. sz.

Hirdetmény

Közhiresszem, hogy az 1080-1945. M. E. számú rendeletre újalakult igazoló bizottság a köz- és magánalka-lmazottak igazolását az alábbiak szerint folytatja.

Tárgyalni fogjuk:
Prónai Vilmosné sz. Ujhelyi Aranka pü. kezelő, Ferenczy Béla altápn. Keskemeti Zsigmond v. irodaségd-tiszt, Kiss Györgyné államép. tisztv. dr. Szentpéteri Imréné tanárnő, Szűcs P. Mária postahiv. kis., Gazdag János pj. díjnok, Fodor Mihály vm. altiszt. Odry István állampénztári kiségitő, to-vábbá a magánalkalmazottak közül: Biliczky Jenő mozgófényképezni üze-mvezető, Panyor József, Kiss Antal Gazd. Egyesület szakoszt. irnok, Szá-káts Vera Munkás Szöv. tisztv., Szabó Borbála, Vör Antal gabonakereskedő-nél tisztviselő, Major Iona, Tóth-malomban tisztviselő, ifj. Dezsényi István, Makói Népbank tisztviselő, Szilágyi László, Tóth-malomban tisztviselő és Tergulicza Emma m. tisztv. igazolási ügyet.

Felkérem a lakosságot, hogy mind-azok, akik fentnevezett közalkalma-zottak vagy magánalkalmazottak o-lyan magatartásáról udomással bírnak, ame-ly a magyar nép érdekeit sértette vagy sérti, ezt a vonatkozó bizonyítékaikat nekem, a bizottság elnökének 8 napon belül szóban vagy írásban je-lentsék be.

Ezen bejelentés frásban a Közalka-lmazottakat Igazoló Bizottság Makó címre, szóban a vármegyeház szárny-épület 11. em. 30. számú szobában te-hető meg. d. e. 10-12 óra között.

Figyelemtetem a bejelentőket, hogy az írásbeli bejelentés csak az esetben képezheti az igazolási eljárás alapját, ha a bejelentő nevét és pontos lakcímét bejelentésében feltünteti.

Makó, 1945 augusztus 7.

Veszely József sk. igazolóbizottsági elnök.

6095

Makó megyei város polgármesterétől. 15709/1945.

Tárgy: 1945. évi boroshordókeszlet és szükséglet bejelentése

Hirdetmény

A földművelésügyi Miniszter 20950/1945. l. 2. F. M. számú r. ndelet értelmében az a bormerítő, borkereskedő stb., akinek 25 l. ürmértéknél nagyobb boroshordó, vagy cement-tárlay van valamilyen címen a birtokában, vagy üzemében, köteles a hordók tulajdono-sának a nevét és lakhelyét továbbá a hordók számát, ürtartalmát, állapotát 1945. aug. 20-ig a városi javadalmi hivatalnál, az ott kap-ható bejelentési lap felhasználásával bejelenteni.

Ugyanezen helyen és idő alatt a szőlőter-melők, továbbá a borkereskedők kötelesek bejelenteni azt is, hogy az 1945. évi várható bormerítés tárolására a megírt, használható, vagy használati állapotba helyezhető hordó-keszletük kiegészítésére, milyen ürmértéki és fajtájú hordóra lesz szükségük, illetve milyen ürmértéki és fajtájú és milyen állapotban lévő hordóban mutatkozik előrelátható főöslegük.

Aki a bejelentési kötelezettségét elmulasztja kihatásként követ el és 15 napig terjedő hatá-zi bírsággal büntetendő.

Makó, 1945. augusztus 7.

6087 Kiss Imre polgármester.

Tejoltót és rubafesteket jótállással készít József vegyipari vállalata Makó, Rákóczi-u. 17. 5885

Futball egyesületek és iskoláknak

Labda, nadrág, dressz és egyéb felsze-relések kaphatók

SZALÁRDI sportüzletében, Makó. 6093

Elvesszett aug. 8-án délelőtt az ócs-kapicstól a zóldségpiacig egy barna-bőr pénzárca rokkantsági és egyéb iratokkal. A b. megtaláló a pénzt tartsa meg, csak az iratokat juttassa el Berzsényi-u. 41/b számra. 6111